

Rapport

Datum: 28 februari 2005
Rapportnummer: 2005/056

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de gemeente Echt-Susteren, ondanks de toezegging van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente van 11 november 2003 om nader onderzoek te doen naar de feitelijke aard en omvang van de overlast van de schoorsteen van de burens en, indien daartoe aanleiding bestaat, de geëigende maatregelen te nemen, te weinig onderneemt om een einde te maken aan de overlast.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Op 1 juli 2003 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman met een klacht over het niet optreden door de gemeente Echt-Susteren tegen de rookoverlast van de schoorsteen van verzoekers burens.
2. Op 18 juli 2003 ontving de Nationale ombudsman nadere stukken, waarna hij op 6 augustus 2003 verzoeker aanbod diens brieven door te sturen naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren.
3. Na telefonische instemming van verzoeker stuurde de Nationale ombudsman verzoekers brieven op 20 augustus 2003 door naar het college van burgemeester en wethouders met het verzoek de klacht in behandeling te nemen.
4. Na verzoeker op 9 oktober 2003 te hebben gehoord, verklaarde het college van burgemeester en wethouders verzoekers klacht bij brief van 11 november 2003 (verzonden 19 november 2003) gegrond. Het college zegde toe een nader onderzoek in te stellen naar de door verzoeker gestelde overlast en indien het onderzoek daartoe aanleiding zou geven, dat wil zeggen als van daadwerkelijke en objectief aantoonbare hinder sprake zou zijn, getracht zou worden een einde te maken aan de overlast. Het college deelde verzoeker mee dat hij te zijner tijd nadere informatie hierover zou ontvangen.
5. Bij brief van 13 mei 2004 wendde verzoeker zich wederom tot de Nationale ombudsman met de klacht dat de gemeente Echt-Susteren geen enkele actie had ondernomen tegen de rookoverlast van zijn burens.
6. In reactie op verzoekers klacht deelde het college van burgemeester en wethouders de Nationale ombudsman op 26 juli 2004 mee dat het de klacht van verzoeker ongegrond acht en voert hierbij (onder andere) het volgende aan:

"...Bij brief van 11 november 2003 - verzonden 19 november 2003 - is de klacht gegrond verklaard en zijn klagers geïnformeerd omtrent de voortgang van het onderzoek. Op 21

november 2003 is er vervolgens telefonisch contact geweest tussen mevrouw H. (verzoekers echtgenote; N.o) en de heer S., de met deze zaak belaste toezichthouder. Mevrouw H. is tijdens dit gesprek uitleg verschaft over de inhoud van de brief van 11 november 2003 en zijn afspraken gemaakt over de manier waarop door de gemeente op de klachten gereageerd zou worden. Eén van de afspraken was dat de heer en mevrouw H. hun klachten direct - op het moment van de overlast - kenbaar zouden maken aan de heer S. danwel een andere beschikbare toezichthouder. Alleen op deze wijze kan een grondig onderzoek naar de aard en omvang van de overlast plaatsvinden. De interne klachtenbehandelaar had immers geconcludeerd dat de 21 (!) uitgevoerde controles van 9 december 2002 tot en met 7 oktober 2003 niet representatief genoeg waren om definitief van handhaving af te zien. Een representatief onderzoek kan echter alleen dan plaatsvinden wanneer er door betrokkenen direct richting gemeente wordt gereageerd, zodat de overlast daadwerkelijk kan worden vastgelegd en er een duidelijk beeld van de beklagde situatie ontstaat.

In een volgend telefoongesprek op 5 december 2003 gaf mevrouw H. te kennen geen overlast meer te ondervinden, ondanks het feit dat de kachel door de burens nog was gebruikt. In dit gesprek heeft de heer S. nogmaals benadrukt dat handhaving slechts mogelijk is indien de overlast direct wordt gemeld bij de gemeente.

Op 11 maart 2004 meldt mevrouw H. zich opnieuw bij onze medewerker S.. Niet alleen wordt wederom de hoogte van het rookgasafvoerkanaal in twijfel getrokken (iets waarover in een eerder stadium geen onenigheid meer bestond), bovendien geeft mevrouw H. aan dat er in de daaraan voorafgaande maanden wederom overlast is ondervonden. Teneinde van de opnieuw aangezwengelde discussie omtrent de hoogte van het rookgasafvoerkanaal af te zijn, is opdracht gegeven aan de medewerkers van de afdeling Openbare Werken om de hoogte van het kanaal in te meten. Deze inmeting heeft plaatsgevonden op 6 april 2004. Uit de meting bleek dat het afvoerkanaal een hoogte heeft van ± 2.95 m, waarmee wordt voldaan aan de norm van het Bouwbesluit.

Met betrekking tot de hernieuwde klachten en de opmerking vanwege klager dat de overlast eigenlijk nooit opgehouden heeft te bestaan, wordt dezerzijds het navolgende opgemerkt. Op 21 november en 5 december 2003 zijn er met klagers expliciete afspraken gemaakt omtrent de aanpak van onderwerpelijke klachten. Deze afspraken worden zijdens klagers absoluut niet nagekomen. De gemeente kan een toezichthouder niet 24 uur per dag, 7 dagen in de week laten postvatten bij de woning van beklagden. De overlast is eerder incidenteel dan structureel van aard, zeer afhankelijk van de weersomstandigheden (slechts overlast bij de windrichting NN0) en dus niet zonder medewerking van klagers in beeld te brengen. Achteraf gaan klagen over ondervonden overlast gedurende een daaraan voorafgaande periode leidt derhalve niet tot oplossing van het probleem. De klachten dienen onmiddellijk te worden doorgegeven aan de gemeente. Mocht de overlast zich met name in de avonduren manifesteren, wordt in samenspraak met klagers gezocht naar een werkbare controlesystematiek. Omtrent het voorgaande is meerdere malen

gecommuniceerd met de heer en mevrouw H., doch klachten op het moment dat er daadwerkelijk overlast wordt ondervonden, hebben ons sindsdien niet meer bereikt.

Hoewel de laatste klacht - zoals blijkt uit bovenstaande - is ingediend op 11 maart 2004 en sindsdien niets meer van de heer en mevrouw H. is vernomen (ondanks de wederom gemaakte afspraak dat zij zich bij overlast direct zouden melden), hebben wij intern niet stilgezeten. Er is enkele weken geleden een telefonisch verzoek gedaan richting veroorzakers om de 'stooksituatie' te simuleren (opstoken kachel in bijzijn van toezichthouder) teneinde op basis van die bevindingen tot een eindoordeel te kunnen komen. Op dit verzoek is door veroorzakers helaas nog niet gereageerd. Daarnaast is gezocht naar een manier om adequaat te kunnen reageren op eventuele overlast in de avondperiode. Daartoe is in eerste instantie een verzoek gedaan in de richting van de milieuhandhavingsscoördinator (...) om gebruik te kunnen maken van de milieupiketdienst. Inmiddels is gebleken dat dit niet mogelijk is, deze - door de provincie Limburg gefaciliteerde - piketdienst is immers alleen bedoeld voor milieucalamiteiten en niet voor reguliere klachtenbehandeling. Wellicht dat een andere regeling mogelijk is, waarbij de betrokken toezichthouders in de avondperiode opgeroepen kunnen worden via hun mobiele privételefoon. Deze regeling wordt momenteel - mede met het oog op precedentele werking: dan moeten toezichthouders immers ook 's avonds bereikbaar zijn voor alle andere klachten - nader onderzocht op zijn haalbaarheid. In de tussengelegen tijd kunnen met de heer en mevrouw H. best afspraken worden gemaakt omtrent het controleren van eventuele overlast.

Dezerzijds bestaat met andere woorden nog steeds de bereidheid om de klachten serieus te onderzoeken en tot een gedegen, zorgvuldige afronding van deze zaak te komen. Daarvoor is medewerking van de heer en mevrouw H. echter onontbeerlijk. Momenteel is het - bij gebrek aan snelle melding van de klachten - voor ons niet mogelijk een zodanig beeld van de ondervonden overlast te krijgen dat er een gefundeerd besluit tot (afwijzing van) handhaving genomen kan worden. De bij uw Ombudsman neergelegde klacht met betrekking tot de wijze van afhandeling van de klachten van de heer en mevrouw H. achten wij dan ook ongegrond..."

7. Op 24 augustus 2004 reageerde verzoeker hierop en deelde mee dat de schoorsteen aan zijn mening niet voldoet, daar hij overlast ondervindt. Tevens deelde hij mee dat de buurman ook met noord-noordoostenwind stookt en zich derhalve niet houdt aan de afspraak om dit niet te doen. Verzoeker deelde mee dat hij had bijgehouden op welke momenten in 2002/2003 hij overlast ondervond en dat hij dit briefje aan de gemeente had overhandigd. Verzoeker is van oordeel dat de gemeente niet op de juiste tijden en juiste locatie heeft gecontroleerd. Tot slot deelde verzoeker mee dat hij ook in de periode 2003/2004 had bijgehouden op welke momenten hij overlast ondervond, maar dat hij dit briefje niet aan de gemeente had overlegd.

8. Op 10 november 2004 liet de gemeente Echt-Susteren (nogmaals) weten dat er sinds 11 maart 2004 geen meldingen van hinder van verzoeker waren ontvangen en dat zij ervan uitgaat dat verzoeker eventuele hinder zal melden. Tevens deelde de gemeente mee dat een regeling waarbij toezichthouders in de avonduren opgeroepen kunnen worden om deze en gelijksoortige klachten op te lossen, uiteindelijk niet tot stand is gekomen. Het college voerde als argument hiervoor aan dat er zich op jaarbasis slechts een klein aantal klachten met betrekking tot stookoverlast voordoet, waarbij de overlast zich bovendien vaak mede in de dagperiode manifesteert. Het college achtte het concipiëren van een regeling specifiek voor klachtafhandeling terzake stookoverlast in de avondperiode dan ook een te zwaar middel, gelet op de grote financiële en pragmatische consequenties. Het college heeft afgesproken dat er op incidentele basis wordt gezocht naar een zo optimaal mogelijke klachtenafhandeling. In het kader van de klacht van verzoeker zullen de veroorzakers van de hinder bij herhaalde meldingen van overlast wellicht opnieuw worden verzocht de stooksituatie te simuleren.

II. Beoordeling

1. Verzoeker klaagt erover dat de gemeente te weinig onderneemt om een einde te maken aan de rookoverlast die hij ondervindt als gevolg van het stoken bij noordnoordoostenwind door zijn buurman.

2. De Nationale ombudsman stelt vast dat het op grond van artikel 7.3.2 van de Bouwverordening voor het college van burgemeester en wethouders mogelijk is om op te treden tegen hinder door stank of rook. Het college van burgemeester en wethouders gaf reeds in zijn beslissing van 11 november 2003 op verzoekers klacht aan dat er sprake diende te zijn van daadwerkelijke en objectief aantoonbare hinder. Dit standpunt van het college acht de Nationale ombudsman niet onredelijk.

3. Uit de reactie van het college van 26 juli 2004 op verzoekers klacht blijkt dat op 21 november en 5 december 2003 telefonisch is afgesproken met de echtgenote van verzoeker om direct - op het moment van de overlast - contact op te nemen met een toezichthouder van de gemeente. Volgens het college heeft verzoeker dit niet gedaan. Eerst op 11 maart 2004 deelde de echtgenote van verzoeker aan de gemeente mee dat er opnieuw rookoverlast was ondervonden. Volgens het college was opnieuw aan de echtgenote van verzoeker meegedeeld dat eventuele rookoverlast direct gemeld diende te worden en dat er naar een werkbare controlesystematiek zou worden gezocht, indien de rookoverlast zich met name in de avonduren zou manifesteren. Verzoekers hebben zich volgens het college echter niet meer met klachten van overlast tot de gemeente gewend.

4. Verzoeker heeft het door het college gestelde in zijn reactie op de klacht niet betwist. Verzoeker stelde dat hij de momenten waarop hij in de periode 2003/2004 rookoverlast ervoer, op een papiertje heeft bijgehouden, maar dat hij dit briefje niet aan de gemeente heeft overhandigd. Hieruit volgt dat verzoeker zich niet aan de afspraken met de gemeente

heeft gehouden om de overlast direct te melden, opdat de gemeente de overlast daadwerkelijk kon meten en vastleggen. Het college stelde dat het nog steeds zoekt naar een wijze om adequaat te kunnen reageren op meldingen van overlast van verzoeker, maar dat de medewerking van verzoeker onontbeerlijk is. Het college achtte het dan ook niet mogelijk om handhavend op te treden zolang er geen duidelijk beeld is van de overlast.

5. Het evenredigheidsbeginsel houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. De Nationale ombudsman acht het standpunt van het college dat zonder een duidelijk beeld van de door verzoeker ondervonden overlast handhavend optreden niet mogelijk is, te billijken. Het is niet onredelijk om in een geval als het onderhavige van verzoeker enige inspanning in de vorm van het direct melden van ondervonden overlast aan de gemeente te verlangen om zo de gemeente in staat te stellen een grondig onderzoek te doen naar de aard en de omvang van de overlast. Nu verzoeker de gemaakte afspraken niet is nagekomen, is zijn klacht dat de gemeente te weinig onderneemt om een eind te maken aan die overlast, niet terecht.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de gemeente Echt-Susteren is niet gegrond.

Onderzoek

Op 17 mei 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedateerd 13 mei 2004, van de heer H. te Echt, met een klacht over een gedraging van de gemeente Echt-Susteren. Verzoeker had zich reeds eerder tot de Nationale ombudsman gewend. De Nationale ombudsman stelde toen geen onderzoek in, omdat de klacht nog niet door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren was behandeld.

Nadat verzoeker zich bij brief van 13 mei 2004 opnieuw tot de Nationale ombudsman had gewend, werd naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren, een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het college van burgemeester en wethouders berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 1 juli 2003, aangevuld op 17 juli 2003, gericht aan de Nationale ombudsman.
2. Reactie van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren van 11 november 2003.
3. Verzoekschrift van 13 mei 2004, gericht aan de Nationale ombudsman.
4. Standpunt van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren van 26 juli 2004.
5. Reactie van verzoeker van 24 augustus 2004.
6. Nadere reactie van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren van 10 november 2004.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Bouwverordening (vastgesteld door de gemeenteraad op 13 mei 2004)

Artikel 7.3.2 Hinder

Het is verboden in, op, of aan een bouwwerk, of op een open erf of terrein, voorwerpen of stoffen te plaatsen, te werpen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten, of werktuigen te gebruiken, waardoor:

- a. overlast wordt of kan worden veroorzaakt voor de gebruikers van het bouwwerk, het open erf of terrein;

b. op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze stank, rook, roet, walm, stof of vocht wordt verspreid of overlast wordt veroorzaakt door: geluid en trilling, elektrische trilling daaronder begrepen, of door schadelijk of hinderlijk gedierte, dan wel door verontreiniging van het bouwwerk, open erf of terrein;

c. brand- of ander gevaar wordt veroorzaakt;

d. het gebruik van vluchtmogelijkheden wordt belemmerd.

Niet van toepassing is het vorenstaande indien en voor zover het betreft nadelige gevolgen voor het milieu waarop de Wet milieubeheer of enige in deze wet genoemde milieuwet van toepassing is.